

1. Znaczenie fizjoterapii w chirurgii – Marek Woźniewski	1
2. Następstwa leczenia chirurgicznego – Marek Woźniewski	11
3. Metody fizjoterapii w chirurgii – Marek Woźniewski	25
3.1. Kinezyterapia	25
3.1.1. Przywracanie statycznej i dynamicznej równowagi mięśniowej po operacjach chirurgicznych	39
3.1.2. Techniki terapii manualnej stosowane po operacjach chirurgicznych	40
3.2. Fizykoterapia	42
3.3. Masaż	43
3.4. Kinesiology taping w chirurgii	47
4. Fizjoterapia w zaburzeniach czynności układu oddechowego po leczeniu chirurgicznym – Maciej Mraz	51
5. Fizjoterapia w zaburzeniach czynności układu naczyniowego po leczeniu chirurgicznym – Marek Woźniewski	63
5.1. Kinezyterapia w zapobieganiu pooperacyjnej zakrzepicy żyłnej	64
5.2. Masaż w zapobieganiu pooperacyjnej zakrzepicy żyłnej	66
5.3. Fizykoterapia	68
5.4. Stały ucisk zewnętrzny	68
5.5. Przeciwwzakrzepowe pozycje ułożeniowe	69
6. Fizjoterapia w uśmierzaniu bólu po operacji – Marek Woźniewski	71
6.1. Kinezyterapia w uśmierzaniu bólu pooperacyjnego	77
6.2. Fizykoterapia w uśmierzaniu bólu pooperacyjnego	78
6.3. Masaż w leczeniu bólu pooperacyjnego	80
7. Organizacja fizjoterapii w chirurgii – Marek Woźniewski	83
8. Fizjoterapia w torakochirurgii – Maciej Mraz	91
8.1. Fizjoterapia w okresie przedoperacyjnym	101
8.2. Fizjoterapia w okresie pooperacyjnym	106

9. Fizjoterapia w kardiologii – Grażyna Dąbrowska, Eliza Rudzińska, Kinga Węgrzynowska-Teodorczyk	119
9.1. Etap I – wczesna rehabilitacja kardiologiczna	121
9.1.1. Fizjoterapia w okresie przedoperacyjnym	121
9.1.2. Fizjoterapia w okresie pooperacyjnym	122
9.1.3. Nieinwazyjna wentylacja mechaniczna (NIV)	129
9.1.4. Trening mięśni oddechowych (IMT)	130
9.1.5. Bezpieczeństwo i kontrola przebiegu rehabilitacji	132
9.1.6. Edukacja pacjenta i jego rodziny	133
9.2. Etap II – kontynuacja wczesnej rehabilitacji kardiologicznej	133
9.3. Etap III – późna rehabilitacja kardiologiczna i zdrowy styl życia	136
9.3.1. Niestandardowe metody terapii pacjentów po zabiegach kardiologicznych	139
9.4. Fizjoterapia pacjentów po zabiegu pomostowania aortalno-wieńcowego	141
9.5. Fizjoterapia pacjentów po operacjach wad serca	142
9.6. Fizjoterapia pacjentów po transplantacji serca	143
10. Fizjoterapia w angiologii – Grażyna Dąbrowska	151
10.1. Fizjoterapia przed zabiegiem chirurgicznym	153
10.1.1. Kinezyterapia w okresie przedoperacyjnym	154
10.2. Fizjoterapia w okresie pooperacyjnym	155
10.3. Okres pooperacyjny późny (ambulatoryjny, sanatoryjny)	156
10.3.1. Przewlekłe niedokrwienie tętnicze kończyn	156
10.4. Profilaktyka zakrzepicy żyłnej w angiologii	159
11. Fizjoterapia po operacjach w obrębie jamy brzusznej – Maciej Mraz	163
11.1. Fizjoterapia po operacjach przepuklin brzusznych	173
12. Fizjoterapia po operacjach ginekologicznych – Renata Markowska	181
12.1. Kinezyterapia	182
12.2. Fizykoterapia	190
12.3. Wysiłkowe nietrzymanie moczu	191
12.3.1. Leczenie zachowawcze – fizjoterapia	193
13. Fizjoterapia w neurochirurgii – Małgorzata Mraz	195
13.1. Cele i zasady postępowania fizjoterapeutycznego po operacjach neurochirurgicznych	198
13.2. Pozycje ułożeniowe oraz terapia ułożeniowa	202
13.3. Zmiany pozycji oraz pionizacja funkcjonalna	203
13.4. Fizjoterapia po leczeniu operacyjnym urazów czaszkowo-mózgowych	205
13.5. Fizjoterapia po leczeniu operacyjnym guzów mózgu	207
13.6. Fizjoterapia po leczeniu operacyjnym guzów rdzenia kręgowego	208
13.7. Fizjoterapia po leczeniu operacyjnym urazów rdzenia kręgowego	209
13.8. Fizjoterapia w neurochirurgicznym leczeniu spastyczności	211

13.9. Fizjoterapia po leczeniu operacyjnym choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa	211
13.10. Fizjoterapia po leczeniu operacyjnym urazowych uszkodzeń obwodowego układu nerwowego.	212
13.11. Fizjoterapia po leczeniu operacyjnym choroby Parkinsona	213
13.12. Cele i zasady rehabilitacji neuropsychologicznej	214
13.12.1. Rehabilitacja dysfagii	215
13.12.2. Cele rehabilitacji zaburzeń mowy	216
14. ERAS – protokół opieki okołoperacyjnej. Nowe, kompleksowe spojrzenie na leczenie chirurgiczne – Maciej Mraz	219
14.1. Okres przedoperacyjny	220
14.2. Zabieg chirurgiczny	220
14.3. Okres pooperacyjny	221
Test sprawdzający zdobytą wiedzę	223
Skorowidz	231